

Διακήρυξη Αρχών του Μιλάνου

“Η διαφύλαξη του μέλλοντος του πλανήτη και το δικαίωμα των μελλοντικών γενεών ολόκληρου του κόσμου να διεξάγουν έναν ευημερούντα και ικανοποιητικό βίο είναι η μεγάλη πρόκληση για την ανάπτυξη του 21^{ου} αιώνα. Η κατανόηση των δεσμών μεταξύ περιβαλλοντολογικής βιωσιμότητας και αμεροληψίας είναι ουσιαστική αν θέλουμε να επεκτείνουμε την ανθρώπινη ελευθερία για τις παρούσες και μελλοντικές γενεές.”

HumanDevelopmentReport2011

Η μετάφραση στις γλώσσες των, εβραϊκών, ιαπωνικών, χίντι, ελληνικών, περσικών, πολωνικών, πορτογαλικών, ρουμανικών, γερμανικών, τουρκικών και βιετναμέζικων, πραγματοποιήθηκε από το Πανεπιστήμιο Ca' Foscari της Βενετίας.

Εμείς γυναίκες και άντρες, πολίτες αυτού του πλανήτη, υπογράφουμε αυτό έγγραφο, το επονομαζόμενο, Διακήρυξη Αρχών του Μιλάνου, προκειμένου να αναλάβουμε συγκεκριμένες δεσμεύσεις σχετικά με το δικαίωμα στην σίτιση, το οποίο θεωρούμε ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα.

Θεωρούμε πράγματι παραβίαση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας την ελλιπή πρόσβαση στην υγιεινή, επαρκή και θρεπτική σίτιση, στο καθαρό νερό και στην ενέργεια.

Θεωρούμε πως μόνον αυτή η συλλογική πράξη ως πολίτες, μαζί με την κοινωνία των πολιτών, τις επιχειρήσεις και άλλους τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς φορείς, θα μπορέσει να επιτρέψει να εκπληρωθούν οι μεγάλες προκλήσεις συναφείς με την σίτιση: την καταπολέμηση τον υποσιτισμό και την κακή διατροφή, την προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε φυσικούς πόρους, την εξασφάλιση μιας βιώσιμης διαχείρισης των διαδικασιών παραγωγής.

Υπογράφοντας αυτή την Διακήρυξη του Μιλάνου

- βεβαιώνουμε την ευθύνη της παρούσας γενεάς να εφαρμόσει, συμπεριφορές και επιλογές που εγγυώνται την διασφάλιση του δικαιώματος στην σίτιση και για τις επόμενες γενεές,

- δεσμευόμαστε να παροτρύνουμε πολιτικές αποφάσεις οι οποίες συναινούν στην εκπλήρωση του θεμελιώδους αυτού στόχου που εγγυάται την ισότιμη πρόσβαση στη σίτιση σε όλους.

Πιστεύουμε ότι

- όλοι έχουμε το δικαίωμα πρόσβασης σε μια επαρκή ποσότητα σίγουρης, υγιούς και θρεπτικής τροφής, ικανοποιώντας τις προσωπικές διατροφικές ανάγκες καθ' όλη την διάρκεια του βίου, επιτρέποντας μια ενεργή ζωή.

- Η διατροφή κατέχει μια πολύ μεγάλη και πολιτισμική αξία και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως μέσο πολιτικής και οικονομικής πίεσης,

- οι φυσικοί πόροι του πλανήτη πρέπει να διαχειρίζονται με ισότιμο, έλλογο και αποδοτικό τρόπο, ώστε να αποφεύγεται η ακατάσχετη εκμετάλλευσή τους ώστε κάποιιοι να μην επωφελούνται και κάποιιοι να ζημιώνονται,

- Η πρόσβαση σε καθαρές πηγές ενέργειας είναι δικαίωμα όλων, των παρούσων και των μελλοντικών γενεών

- Οι επενδύσεις στις φυσικές πηγές ενέργειας πρέπει να είναι νόμιμες, ώστε να εξασφαλίσουν και να διαφυλάξουν στις τοπικές κοινωνίες την πρόσβαση στους εκάστοτε φυσικούς πόρους και την βιώσιμη χρήση αυτών,

- Μια σωστή διαχείριση των υδάτινων πόρων, δηλαδή μια διαχείριση, η οποία λαμβάνει υπόψη την σχέση νερού, σπτίου και ενέργειας, είναι θεμελιώδης για να εξασφαλίσει το δικαίωμα όλων στην διατροφή,

- Οι γεωργικές καλλιέργειες είναι θεμελιώδεις όχι μόνον για την παραγωγή των τροφίμων, αλλά διότι συμβάλλουν στον σχεδιασμό του τοπίου, στην προστασία του περιβάλλοντος και του εδάφους καθώς και στην διατήρηση της βιοποικιλότητας,

Θεωρούμε απαράδεκτο

- να υπάρχουν αδικαιολόγητες ανισότητες στις δυνατότητες, στις ικανότητες και στις ευκαιρίες μεταξύ των ατόμων και των λαών,

- να μην έχει αναγνωριστεί ακόμη παγκοσμίως ο θεμελιώδης ρόλος των γυναικών, κυρίως στην γεωργική παραγωγή και στην παραγωγή τροφίμων,

- να υποφέρουν περίπου 800 εκατομμύρια ανθρώπων από χρόνια πείνα, να υποσιτίζονται ή να υποφέρουν γενικότερα περισσότερο από δυο δισεκατομμύρια ανθρώπων από έλλειψη βιταμινών και μεταλλικών στοιχείων, να είναι περίπου δυο δισεκατομμύρια ανθρώπων υπέρβαροι ή να υποφέρουν από παχυσαρκία, να υποφέρουν 160 εκατομμύρια παιδιά από υποσιτισμό και από καθυστερημένη ανάπτυξη,

- να σπαταλιέται ετησίως ή να χάνονται στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων 1,3 δισεκατομμύρια τόνοι παραγόμενης για ανθρώπινη κατανάλωση τροφής,

- να εξαφανίζονται περισσότερο από 5 εκατομμύρια στρέμματα δάσους κάθε χρόνο προκαλώντας σοβαρές βλάβες στην βιοποικιλότητα και στις τοπικές κοινωνίες και επικίνδυνες κλιματικές επιπτώσεις,

- να γίνεται η εκμετάλλευση των θαλάσσιων πόρων με υπέρμετρο τρόπο: η εκμετάλλευση του ποσοστού πάνω από το 30% της αλιείας, που προορίζεται για το εμπόριο, γίνεται πέραν της δυνατότητας αναπαραγωγής,

- να χρησιμοποιούνται οι φυσικοί πόροι, συμπεριλαμβανομένης της γης, αγνοώντας τις ανάγκες και τις προσδοκίες των τοπικών κοινωνιών,

- να υπάρχει ακόμη ενεργειακή φτώχεια, ήτοι ελλιπής και περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες ενέργειας και σε αποδοτικούς τρόπους μαγειρέματος, οιοποίοι δεν είναι ιδιαίτερα ακριβοί, δεν μολύνουν και δεν είναι επιβλαβείς για την υγεία,

Έχουμε επίγνωση

- ότι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της ανθρωπότητας είναι να σιτίσει ένα συνεχή αυξανόμενο πληθυσμό, χωρίς να επιφέρει καταστροφές στο περιβάλλον, ώστε να διαφυλαχτούν φυσικές πηγές και για τις μέλλουσες γενεές,
- ότι η διατροφή κατέχει ένα σημαντικό ρόλο στον προσδιορισμό της ταυτότητας του κάθε ανθρώπου και είναι μια από τις πολιτισμικές συνιστώσες, που χαρακτηρίζουν και δίνουν αξία σε μια περιοχή και στους κατοίκους αυτής,
- ότι οι αγρότες, οι κτηνοτρόφοι και οι αλιείς συμβάλλουν με πολύ θεμελιώδη τρόπο στην διατροφή μας και έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις στην εργασιακή τους δραστηριότητα, είτε ως μικροί είτε ως μεγάλοι επιχειρηματίες,
- ότι είμαστε όλοι υπεύθυνοι για την φροντίδα της γης, την προστασία του εδάφους και την περιβαλλοντολογική της αξία,
- ότι είναι δυνατό να προωθηθούν καλύτερες προϋποθέσεις πρόσβασης σε υγιή, επαρκή τροφή σε περιβάλλοντα με έντονη αστικοποίηση, και μέσα από διαδικασίες ένταξης και συμμετοχής, όπου γίνεται χρήση καινούριων τεχνολογιών
- ότι μια σωστή διατροφική παιδεία, από την παιδική ηλικία, είναι θεμελιώδης για έναν υγιή τρόπο ζωής και καλύτερης ποιότητας αυτής,
- ότι η γνώση και η πρακτική, τόσο των παραδοσιακών όσο και των προηγμένων τρόπων παραγωγής, είναι ουσιαστικά εφόδια για την αποδοτικότητα των γεωργικών συστημάτων, είτε στην παραδοσιακή είτε στην βιομηχανική γεωργική παραγωγή,
- ότι η θάλασσα έχει θεμελιώδη αξία για την ισορροπία του πλανήτη και απαιτεί υπερεθνικές πολιτικές: ένα θαλάσσιο οικοσύστημα άθικτο και υγιή έχει κρίσιμη σημασία για τη συλλογική ευημερία, διότι η αλιεία παρέχει απασχόληση σε εκατομμύρια ανθρώπους και τα ψάρια, για πολλούς, είναι η μόνη πηγή θρεπτικών συστατικών υψηλής ποιότητας,
- ότι οι προκλήσεις στα τρόφιμα πρέπει να αντιμετωπιστούν με ένα βιώσιμο τρόπο στο μέλλον και είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί μια συστηματική προσέγγιση, προσεκτική όσον αφορά τα κοινωνικά πολιτιστικά, οικονομικά και περιβαλλοντολογικά προβλήματα,

Εφόσον γνωρίζουμε ότι είμαστε υπεύθυνοι να αφήσουμε έναν κόσμο πιο υγιή, δίκαιο και βιώσιμο στις επόμενες γενεές

ως πολίτες, δεσμευόμαστε ώστε:

- να έχουμε επιμέλεια και επίγνωση της φύσης της τροφής από την οποία σιτιζόμαστε, να ενημερωνόμαστε σχετικά με τα συστατικά της, την προέλευση της και για το πότε και που παρήχθη, ώστε να γίνονται υπεύθυνες επιλογές,
- να καταναλώνεται μόνο η επαρκής ποσότητα για τις ανάγκες μαστροφή, εξασφαλίζοντας ότι τα τρόφιμα καταναλώνονται πριν αλλοιωθούν, προσφέροντας τα σε περίπτωση πλεονασμού και διατηρώντας τα με τέτοιον τρόπο ώστε να μην χαλάσουν,
- να αποφευχθεί η σπατάλη του νερού σε όλες τις καθημερινές δραστηριότητες, οικιακές και παραγωγικές,

- να προστατεύεται το περιβάλλον μέσω της υπεύθυνης συμπεριφοράς, και των ενάρετων πρακτικών, όπως με το να ανακυκλώνονται, να αναγεννιούνται και να επαναχρησιμοποιούνται τα αντικείμενα κατανάλωσης,
- να προωθηθεί η διατροφική και η περιβαλλοντική παιδεία στα πλαίσια της οικογένειας για μια αυξανόμενη ευαισθητοποίηση των νέων γενεών,
- να γίνεται συνειδητή επιλογή τροφίμων, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο της παραγωγής τους στο περιβάλλον,
- να υπάρξει ένα ενεργό μέρος στην οικοδόμηση ενός βιώσιμου κόσμου, μέσω μεταξύ άλλων, καινοτόμων λύσεων, ως αποτέλεσμα της δουλειάς, της δημιουργικότητας και της εφευρετικότητας μας,

Ως μελή της κοινωνίας των πολιτών δεσμευόμαστε:

- να ακουστεί η φωνή μας σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων, προκειμένου να καθοριστούν τα σχέδια για ένα πιο βιώσιμο μέλλον,
- να αντιπροσωπεύονται τα αιτήματα της κοινωνίας των πολιτών στις συζητήσεις και στις διαδικασίες διαμόρφωσης της δημόσιας πολιτικής,
- να ενισχύεται και να συμπληρώνεται το διεθνές δίκτυο των έργων, δράσεων και πρωτοβουλιών που αποτελούν σημαντικό συλλογικό πόρο,
- να προωθηθεί μια διατροφική και περιβαλλοντολογική εκπαίδευση, ώστε να υπάρξει μια συλλογική συνειδητοποίηση της σημασίας τους,
- να εντοπίζονται και να καταγγέλλονται τα κύρια προβλήματα στις διάφορες νομοθεσίες που διέπουν την δωρεά των απούλητων τροφίμων και στη συνέχεια να ασχοληθούμε ενεργά, προκειμένου να ανακτώνται και να αναδιανέμονται τα πλεονάσματα,
- να προωθηθούν μέτρα που υπερασπίζονται και στηρίζουν το εισόδημα των αγροτών, των κτηνοτρόφων και των αλιέων, ενισχύοντας τα μέσα οργάνωσης και συνεργασίας, ακόμα και μεταξύ των μικρών παραγωγών,
- να ενισχυθούν οι μικροί τοπικοί παραγωγοί ως πρωταγωνιστές μιας προηγμένης μορφής ανάπτυξης και να προωθούνται άμεσα οι σχέσεις μεταξύ των παραγωγών, των καταναλωτών των περιοχών καταγωγής,

Ως επιχειρήσεις δεσμευόμαστε:

- να επιβάλλονται οι περιβαλλοντικοί και κοινωνικοί κανονισμοί και να προωθούνται μορφές απασχόλησης που θα συμβάλλουν στην προσωπική ολοκλήρωση των εργαζομένων γυναικών και αντρών,
- να καταστεί δυνατή η επένδυση στην έρευνα προωθώντας έναν μεγαλύτερο καταμερισμό των αποτελεσμάτων και αναπτύσσοντας την προς το δημόσιο συμφέρον, χωρίς να υπάρχει σύγκρουση μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα,
- να προωθηθεί η διαφοροποίηση της γεωργικής παραγωγής και της κτηνοτροφίας με σκοπό τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την καλή διαβίωση των ζώων,
- να βελτιωθεί η παραγωγή, η συντήρηση και η οργάνωση του εφοδιασμού ή της διανομής εμπορευμάτων, προκειμένου να αποφεύγονται (ή και να εξαλειφθούν) οι μολύνσεις και να ελαχιστοποιηθεί η σπατάλη, ακόμη και του νερού, σε όλα τα στάδια της αλυσίδας παραγωγής και διανομής,
- να παράγονται και να εμπορευματοποιούνται υγιεινά και ασφαλή τρόφιμα, ενημερώνοντας τους καταναλωτές σχετικά με τα θρεπτικά συστατικά, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και κοινωνικές συνέπειες του προϊόντος,
- να προωθούνται κατάλληλες τεχνικές συσκευασίας που μειώνουν τα απόβλητα και διευκολύνουν την επιστροφή και την ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων υλικών,

- να προωθούνται καινοτομίες που θα προειδοποιούν τους καταναλωτές σχετικά με το χρονική περίοδο κατανάλωσης, η οποία θα πρέπει να είναι συμβατή με τη φύση, την ποιότητα και τις μεθόδους συντήρησης των τροφίμων,
- να αναγνωριστεί η θετική συμβολή της συνεργασίας και των διαρθρωτικών συμφωνιών σχετικά με την αλυσίδα παραγωγής και διανομής, ειδικά των τροφίμων από τους αγρότες, τους παραγωγούς και τους διανομείς, για μια πιο αποτελεσματική πρόβλεψη της ζήτησης,
- να συμβάλλουμε στην επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης τόσο μέσω της καινοτομίας των διαδικασιών, των προϊόντων και των υπηρεσιών, όσο και με την υιοθέτηση και την τήρηση των κωδίκων κοινωνικής ευθύνης,

Γι' αυτό εμείς, οι γυναίκες και οι άνδρες, οι πολίτες αυτού του πλανήτη, με την υπογραφή της παρούσας Διακήρυξης Αρχών του Μιλάνου, καλούμε έντονα τις κυβερνήσεις, τους διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις να δεσμευτούν ώστε:

- να ληφθούν ρυθμιστικά μέτρα για τη διασφάλιση και την εφαρμογή του δικαιώματος στη διατροφή και στην κυριαρχία των τροφίμων,
- να ενισχυθεί η νομοθεσία υπέρ της προστασίας της γεωργικής γης, για τη ρύθμιση των επενδύσεων στους φυσικούς πόρους, δια της προστασίας των τοπικών κοινωνιών,
- να προωθηθεί το θέμα της διατροφής σε διεθνή φόρουμ μεταξύ των κυβερνήσεων, διασφαλίζοντας την αποτελεσματική και ουσιαστική εφαρμογή των δεσμεύσεων σε εθνικό επίπεδο και τον συντονισμό, ακόμη και σε διεθνείς ειδικευμένους οργανισμούς,
- να αναπτυχθεί ένα ανοικτό σύστημα διεθνούς εμπορίου, βασισμένο σε κοινούς κανόνες και χωρίς διακρίσεις, ικανό να εξαλείψει τις στρεβλώσεις που περιορίζουν τη διαθεσιμότητα των τροφίμων, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για μια καλύτερη παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια,
- να ερμηνευθεί η διατροφή ως πολιτιστική κληρονομιά και ως εκ τούτου να προστατεύεται από την παραχάραξη την απάτη, την εξαπάτηση και τις αθέμιτες επιχειρηματικές πρακτικές, να αξιοποιηθεί η προέλευση και η πρωτοτυπία με ρυθμιστικές διαφανείς διαδικασίες,
- να διατυπωθούν και να εφαρμοστούν κανόνες και νομικές διατάξεις για τα τρόφιμα και την ασφάλεια και το περιβάλλον τους που είναι κατανοητές και εύκολες στην εφαρμογή τους,
- να ληφθεί ως εργαλείο για την παγκόσμια υγεία η υποστήριξη και η υπεράσπιση της υγιεινής διατροφικής κουλτούρας,
- να καταπολεμηθεί και να εξαιρεθεί η παιδική και η ακανόνιστη εργασία στη βιομηχανία τροφίμων,
- να εργαστούμε για την υλοποίηση μιας υπερεθνικής δομής, η οποία θα συλλέγει πληροφορίες και αναλύσεις ποινικών αδικημάτων που επηρεάζουν την αλυσίδα παραγωγής και δομής των γεωργικών προϊόντων η οποία και θα ενισχύει την καταπολέμηση της παρανομίας,
- να καθοριστούν ενέργειες στην δημόσια πολιτική και ενισχύσεις για την ανάπτυξη, οι οποίες θα συνάδουν με τις τοπικές ανάγκες, όχι όμως εκτάκτου ανάγκης και θα στοχεύουν στην ανάπτυξη βιώσιμων συστημάτων τροφίμων,
- να προωθηθούν οι παγκόσμιες συμφωνίες που θα αφορούν τις αστικές και αγροτικές στρατηγικές τροφίμων σε σχέση με τη βιωσιμότητα και την πρόσβαση σε υγιεινά, θρεπτικά τρόφιμα, που θα περιλαμβάνει τόσο τις κύριες μητροπολιτικές περιοχές του πλανήτη όσο και την ύπαιθρο,
- να αυξηθούν οι πόροι που διατίθενται για την έρευνα, τη μεταφορά των αποτελεσμάτων της, την κατάρτιση και την επικοινωνία,
- να εισαχθούν ή να ενισχυθούν στα σχολεία προγράμματα, διατροφικής, σωματικής και περιβαλλοντολογικής εκπαίδευσης, ενισχύοντας την γνώση και την ανταλλαγή των

διαφορετικών διατροφικών πολιτισμών, ξεκινώντας από τα παραδοσιακά και τοπικά προϊόντα,

- να αναπτυχθούν μέτρα και πολιτικές των εθνικών συστημάτων υγείας που θα προωθούν την υγιεινή και βιώσιμη διατροφή και να μειωθεί η διατροφική ανισορροπία εφιστώντας την προσοχή και δίνοντας προτεραιότητα στα άτομα με ειδικές ανάγκες στην σίτιση, στην σωστή ενυδάτωση και υγιεινή, ιδίως οι ηλικιωμένοι, οι έγκυες γυναίκες, τα βρέφη, τα παιδιά και οι άρρωστοι,
- να προωθηθεί ισότιμη πρόσβαση σε τροφή, γη, πίστωση, εκπαίδευση, ενέργεια και τεχνολογία, ιδιαίτερα για τους μικρούς παραγωγούς και τις μειονεκτούσες κοινωνικές ομάδες,
- να δημιουργηθούν μέσα στήριξης υπέρ των ασθενέστερων κοινωνικά στρωμάτων, όπως μέσω του συντονισμού μεταξύ των φορέων που εμπλέκονται στην ανάκτηση και την δωρεάν διανομή των πλεονασμάτων των τροφίμων,
- να συμπεριληφθεί το πρόβλημα της σπατάλης και των απωλειών της τροφής και του νερού στη διεθνή και εθνική ατζέντα, μέσω δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων που θα ευνοούν πιο αποδοτικά παραγωγικά συστήματα,
- να αξιοποιηθεί η βιοποικιλότητα τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και σε παγκόσμιο, χάρις των δεικτών που θα καθορίζουν όχι μόνο τη βιολογική αξία αλλά και την οικονομική,
- να θεωρηθεί τη σχέση μεταξύ της ενέργειας, του νερού, του αέρα και των τροφίμων τόσο ολική και δυναμική, δίνοντας έμφαση στη θεμελιώδη σχέση τους, ώστε να καταστεί δυνατή η διαχείριση των πόρων αυτών στα πλαίσια μιας στρατηγικής προοπτικής και μακροπρόθεσμης, προκειμένου αντισταθμιστεί η κλιματολογική αλλαγή.

Επειδή πιστεύουμε τόσο στο ότι ένας κόσμος χωρίς πείνα είναι εφικτός όσο και στο ότι είναι ένα ζήτημα της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, κατά την διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους για την Ανάπτυξη και με την ευκαιρία της ExpoMilano2015, δεσμευόμαστε να υιοθετήσουμε τις αρχές και τις πρακτικές που ορίζονται στην παρούσα Διακήρυξη Αρχών του Μιλάνου, συναφείς με τη στρατηγική την οποία τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών έχουν επεξεργαστεί ώστε να εξαλειφθεί το πρόβλημα της πείνας εντός του 2030. Υπογράφοντας αυτή τη Διακήρυξη Αρχών του Μιλάνου δηλώνουμε την ισχυρή και ενεργή υποστήριξη μας στους Στόχους για μια Βιώσιμη Ανάπτυξη όπως αυτή προωθείται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Ένα βιώσιμο και σωστό μέλλον είναι και δική μας ευθύνη.

Υπογραφές